

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут ___ Педагогічний _____

Кафедра _ соціальної педагогіки та соціальної роботи _

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма _ Соціальна педагогіка _

Спеціальність _ Соціальна робота _

Галузь знань ___ Соціальна робота ___

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ___ від “_” ___ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціально-педагогічна діяльність за місцем проживання
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Лемко Г.І.
Контактний телефон викладача	0982278480
E-mail викладача	halyna.lemko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Соціально-педагогічна діяльність за місцем проживання» вивчається студентами спеціальності 231 «Соціальна робота. Соціальна педагогіка» на четвертому курсі (VII – семестр). Опанування даного курсу дозволить ознайомитись студентам з основними теоретичними положеннями курсу, особливостями роботи за місцем проживання, в громаді, надасть можливість аналізувати і впроваджувати здобути знання у практичну діяльність.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: усвідомлення та прийняття стратегії соціально-педагогічної діяльності за місцем проживання, спрямованої на саморозвиток особистості.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. визначення можливостей використання соціальних технологій в соціально-педагогічній діяльності за місцем проживання в практиці соціального педагога. 2. Опанування організаційно-методичних основ розробки та впровадження технологій за місцем проживання. 3. Реалізація творчого потенціалу, здібностей, задатків, активізацію зусиль особистості на вирішення соціально-педагогічних проблем. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <p>соціально-психологічну роботу з різними групами клієнтів за місцем проживання; можливості та умови ефективної реалізації загальнонаукових та специфічних методів в практиці соціально-педагогічної роботи за місцем проживання; види та специфіку основних організаційних форм соціально-педагогічної діяльності за місцем проживання; умови ефективності застосування форм та методів соціально-педагогічної роботи.</p> <p>Вміти:</p> <p>добирати та адаптувати відповідно до мети, особливостей клієнтів і реальної ситуації технології соціально-педагогічної роботи за місцем проживання, методи та прийоми реалізації завдань соціально-педагогічної діяльності особистостей за місцем проживання; добирати найбільш ефективні організаційні форми соціально-педагогічної діяльності за місцем проживання, забезпечувати їх варіативність, структурність, послідовність та інтеграцію; визначати переваги, можливості окремих технологій соціально-педагогічної діяльності стосовно завдань роботи з різними клієнтами та соціальними групами; впроваджувати в практику соціально-педагогічної діяльності повний цикл технологічних операцій за місцем проживання: прогнозування, діагностику, планування, організацію, проведення, визначення та оцінка результатів тощо.</p>	
4. Компетентності	
<p>Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання у галузі соціальної роботи, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
 Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
 Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
 Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
 Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.
 Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
 Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.
 Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.
 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

5. Результати навчання

Програмні результати навчання :

Здатність демонструвати уміння оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки.

Знання теоретико-методичних засад фахових дисциплін та основні вимоги до науково-методичного забезпечення освітнього процесу у ЗВО; організувати самостійну та науково-дослідницьку роботу при вивченні педагогічних дисциплін та фахових методик; знання сучасних освітніх технологій та інноваційних методик навчання, виховання та розвитку дитини молодшого шкільного віку.

Здатність впроваджувати інноваційні технології, передбачати їх ефективність та оцінювати результативність.

Здатність до організації діяльності, готовність до використання науково обґрунтованих педагогічних технологій, різних способів і засобів оцінки якості освіти; готовність до комплексного моделювання різноманітних форм проміжного та підсумкового контролю.

Здатність оцінювати фактори, які визначають стан і напрями розвитку системи освіти, обґрунтовувати моделі організації і управління в закладах освіти; здатність організувати освітній процес та здійснювати його моніторинг, оцінювати результативність.

Здатність демонструвати належний рівень професійної підготовки і загальної культури, а також гуманістичної спрямованості, особистісної відповідальності, здібності до співробітництва, творчого підходу до професійних справ.

Здатність володіти культурою мислення, у письмовій чи усній формі правильно оформити свої думки, налагоджувати міжособистісну взаємодію з різними суб'єктами педагогічного спілкування.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	26
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	46

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Сьомий	Соціальна робота. Соціальна педагогіка	четвертий	Вибірковий

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 Соціально-педагогічна робота на мікрорівні	Лекція, семінарське заняття	2,5,8,12,16,24	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 2. Соціальне мікросередовище як фактор формування особистості	Лекція	4,8,13,23, 26,34,36	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 3 Специфіка вуличної соціальної роботи	Лекція	2,4,7,9,15,19, 21,27,32	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 4. Специфіка соціально-педагогічної діяльності за місцем проживання	Лекція, семінарське заняття	3,6,8,11,16,26, 31,34,36	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 5. Ресурсне забезпечення соціально-педагогічної роботи за місцем проживання	Лекція, семінарське заняття	2,7,11,15,19, 23,27,30	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру

				студентами.		
Тема 6. Неурядові організації як суб'єкти соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю на місцевому рівні	Лекція	3,5,7,9,11,13, 22,26,31		Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 7. Особливості соціально-педагогічної роботи з дітьми та учнівською молоддю у сільській громаді	Лекція, семінарське заняття	4,5,8,9,13,17, 23,27,33		Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 8. Соціалізація підлітків у клубних об'єднаннях за місцем проживання	Лекція	1,6,9,14,17,22, 26,31,35		Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 9. Функції та принципи діяльності клубних об'єднань за місцем проживання	Лекція, семінарське заняття	3,7,9,13,15,24, 27,33,36		Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 10. Соціально-виховна робота з учнівською молоддю за місцем проживання	Лекція, семінарське заняття	1,5,8,15,17,25, 29,30,32		Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру

Тема 11. Соціально-педагогічний супровід дітей вимушених переселенців за місцем проживання	Лекція, семінарське заняття	5,8,11,13,17,19,22,29,34	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру	
Тема 12. Діяльність соціального педагога в мікрорайоні	Лекція, семінарське заняття	3,6,8,11,13,17,21,24,33	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру	
Тема 13. Інноваційні моделі соціально-педагогічної роботи з учнівською молоддю за місцем проживання	Лекція, семінарське заняття	3,8,12,17,25,29,31,34	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру	

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

8. Політика курсу

Неприпустимі плагіат та списування.
Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання письмових завдань з теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (на платформі дистанційного навчання) і тільки тоді буде допущений до складання іспиту.

Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

9. Рекомендована література

1. Активні методи просвітницької діяльності у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки: посібник для спеціалістів приймальників-розподільників, притулків для неповнолітніх та виховних колоній / За заг. ред. Вайноли Р.Х., Лях Т.Л. - К.: ДКБ „Ротекс”, 2007.-190 с.
2. Архипова, С. П. Методи та технології роботи соціального педагога : навч. посіб. / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода, О. В. Тютюнник. – К. : Слово, 2011. – 496 с.
3. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. – К. : Наук. світ, 2006. – 363 с.
4. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.В. Безпалько. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.
5. Богучарова, О.І. Основи соціальної профілактики : навч. посібник / О.І. Богучарова / – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2010. – 300 с.
6. Вайнола Р.Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред проф. С.О.Сисоевої – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2008. – 134 с.
7. Вайнола Р.Х. Технології соціально-педагогічної роботи. Курс лекцій для студентів спеціальності 6.010105 „Соціальна педагогіка”. – К.: КМПУ імені М.Б.Гринченка, 2008.– 152 с.
8. Волонтерство: poradnik для організатора волонтерського руху /Укладач Лях Т.Л. – К.: ВГЦ „Волонтер”, 2001. –176 с.
9. Дубасенюк О.А. Теорія і практика професійної виховної діяльності педагога. – Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2005. – 368 с.
10. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. І. Д. Зверєвої. – Київ, Сімферополь : Універсам, 2012. – 536 с.
11. Завадська Л.М. Технології професійної діяльності соціального педагога: Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. - 240 с.
12. Комплексна допомога бездоглядним та безпритульним дітям: метод. посіб. / О. В. Безпалько, Л.П. Бурковська, Т. В. Журавель та ін. ; за ред. І. Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко. – К.: Видавничий дім “КАЛИТА”, 2010. – 376 С.
13. Методика освіти „рівний-рівному” / Лещук Н., Зимівець Н., Авельцева Т. та ін. – К.: Міленіум, 2002. – 132 с.
14. Організація і технології соціальної роботи з дітьми вулиці. Навч. посіб. /За ред. Капської А.Й. – К.: Ліга Соціальних працівників України, 2003. – 260с
15. Основи батьківської компетентності: Методичний посібник / Упор.: Т. Г. Веретенко, І. Д. Зверева, Н. Ю Шевченко. – К., 2006. – 137 с.
16. Проведення комплексної оцінки потреб дитини в інтернатному закладі. Результати дослідження / О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, Г. І. Постолук та ін.; за заг. ред. О. Карагодіної. – К.: ЮНІСЕФ, 2006. – 133 с.
17. Профілактика ВІЛ/СНІД в учнівському та молодіжному середовищі: Довідник для соціальних працівників, вчителів, шкільних психологів, батьків / О.Т. Баришполець, І.Ф. Ільїнська, Б.П. Лазоренко, І.М. Пінчук, С.І. Хаїрова, А.М. Щербинська. – К.: Держсоцслужба, 2005. – 204 с.
18. Сімейні групові наради як метод розв'язання конфліктних ситуацій. : Метод. рек для тренера / Упоряд.: Т. П. Авельцева, Н. В. Зимовець, О. А. Калібаба, В. П. Лютий. За заг. ред. І. Д. Зверєвої. – К. Наук., світ, 2003. – 86 с.
19. Сорочинська В.Є. Організація роботи соціального педагога: Навчальний посібник. - К.:Кондор, 2005. - 198 с.
20. Соціалізація особистості : навчально-методичний посібник / Краснова Н.П., Харченко Л. П., Пігіда В. М. – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 178 с.
21. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / [Т. Ф. Алексеєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.] ; за ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
22. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник. Підручник. 4-те вид. виправ. та доп. / За ред. проф. А. Й. Капської.– К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.

23. Соціальна педагогіка: Підручник. 5-те вид. виправ. та доп. / За ред. проф. А.Й.Капської. – К.: Слово, 2011. – 488с.
24. Соціальна педагогіка: технологічний аспект : навчально-методичний посібник / Харченко С.Я., Краснова Н.П., Харченко Л.П. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – Ч. 1. – 383 с.
25. Соціальна педагогіка: технологічний аспект : навчально-методичний посібник / Харченко С.Я., Краснова Н.П., Харченко Л.П. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – Ч. 2. – 304 с.
26. Соціальна робота: технологічний аспект: Навчальний посібник / За ред. проф. А.Й. Капської. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 352 с.
27. Соціально-педагогічна діагностика : навчально-методичний посібник / Краснова Н.П., Харченко Л.П., Сьомкіна І.С., Юрків Я.І. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. – 429 с.
28. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з обмеженими функціональними можливостями / За ред А.Й. Капської. – К.: ДЦССМ, 2003. – 146 с.
29. Соціально-педагогічна та соціальна робота з різними категоріями клієнтів : навчально-методичний посібник / Краснова Н.П., Харченко Л. П., Пігіда В. М., Юрків Я.І. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – 407 с.
30. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. - К.: Акедемвидав, 2005. – 328 с.
31. Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах. /За ред. проф. А. Й. Капської. – К.: 2001. – 140с.
32. Технології активізації громади: Метод, посіб. / Автори-упоряд.: О. В. Безпалько, Т. П. Авельцева. Н. І. Мацевко; За заг. ред. О. В. Безпалько. – К.: Наук. Світ, 2006. – 69 с.
33. Форми організації дозвілля дітей та молоді: Метод матеріали до тренінгу / Упоряд.: В. В. Молочний, С. О. Моньков, О. В. Безпалько; За заг. ред. І. Д. Зверевої. – К.: Наук, світ, 2004. – 58 с.
34. Формування здорового способу життя : Навч. посіб. Для слухачів курсів підвищення кваліфікації державних службовців / О. Яременко, О. Вакуленко та ін. – К.:УІСД, 2000. – 232 с.
35. Школа повного року навчання: теорія і практика: наук-метод. посіб. / О.В. Безпалько, Л.М. Гриневич, О.Б. Жильцов; за заг. ред.В.О. Огнев'юка, Л.Л. Хоружої. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2008. – 176 с.
36. Яременко О. О. Типова технологія соціальної роботи з клієнтами / О. О. Яременко, С. В. Толстоухова, Р. Я. Левін // Український соціум. – 2004. – 64 с.

12.Допоміжна

- 1.Алексеева В. О. Технології соціальної робота з дезадаптованими дітьми та молоддю / Валентина Алексеева, Лілія Кострищі. – К.: Шк. Світ, 2009. – 120 с.
2. Богданова І. М. Соціальна педагогіка: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 418 с.
- 3.Запобігання інституціалізації дітей раннього віку. Інноваційні технології соціальної роботи з профілактики відмов від новонароджених дітей: Метод. посіб. / Автори- упоряд. Алексеєнко Т.Ф., Безпалько О.В., Бервено Н.О., Петрочко Ж.В. та ін.; За заг. ред. І.Д.Зверевої, Петрочко Ж.В. – К.: Століття, 2008. – 224 с.
- 4.Соціальна робота в Україні: Навч. посіб./ І.Д. Зверева, О.В.Безпалько, С.Я. Харченко та ін.: За заг. ред. І.Д.Зверевої, Г.М.Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.
- 5.Соціально-педагогічне консультування: навчальний посібник / Харченко С.Я. Краснова Н.П. Юрків Я.І. ; Держ. зал. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 403 с.
- 6.Технології роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник / С. В. Толстоухова, О. О. Яременко, О. В. Вакуленко та ін. – К.: ДЦССМ, Державний ін-т проблеми сім'ї та молоді, 2003. – 88с.
- 7.Харченко С. Я. Соціально-педагогічні технології : навч.-метод. посіб / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. – Луганськ : Альма – матер, 2005. – 552.
- Шахрай В.М. Технології соціальної роботи: навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2006. – 426 с.

Викладач _Лемко Г.І._